

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)

1/2 an 40 „ (30 lei)

1/4 an 20 „ (15 lei)

O lună 7 „ (5 lei)

In nr. 50 fil (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1.50 a doua
și a treia oară C. 1.20

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Procurorii

lucra din greu. Azi un comisar de alimentație, ieri un subprefect, un fibirău, un avocat etc. au fost puși la răcoare pentru crimele cele mai ordinare: furt fără rușine. Ce înseamnă toate acestea? Ori doară vicața publică românească din Transilvania, dela care cei de „dincolo“ așteaptă o grabnică sanare a moravurilor publice, să fie atât de păcătoasă, încât să te cuprindă groaza când deschizi ziarele să citești noutățile zilei?

Nu ne putem identifica de loc cu mentalitatea celor ce vânează «câștigul» fără muncă. Am fost totdeauna aderenții celor mai austere principii morale, și din motivul acesta, cu durere de sigur, ne pare foarte bine, că s'a pornit curentul de purificare. Nu punem temei pe svonorile zilnice; dar răul băntuie adânc în păturile societății ardelenesti, și am fi foarte bucuroși, dacă s'ar porni odată procesul crud de purificare pe toate liniile. Să ne gândim numai cum vom putea sta în fața atâtor dușmani de-acasă — să nu pomnim pe cei de-afară — cu astfel de moravuri publice, ca cele dela Uioara, Bistrița, Huedin și Gilău, și cum vom putea face față eventualelor atacuri, cari cu tot dreptul ne-ar putea intimpina, și eventual s'ar porni în contra Transilvănenilor dela frații din Regat, când atâția bărbați de încredere ai mărutului Consiliu Dirigent au fost *forțați* să ajungă pe mâna procurorului?

O, Doamne, imi vine a crede, că chiar acol' unde

eră mai mare nevoie de caractere și valori, au ajuns vânători ordinari după câștiguri, după bani nemuncați, după căpătuieli.

Munca cinstită și fără preget pentru prosperarea publică și înghetarea noii Români a celor buni, a acelor mulți fără nume și fără reclamă, și a sutelor de mii de morți pentru Ideal să fie astfel eclipsată de cutare Vântură-țară fără suflet, gata oricând să-și renege și tradeze fără scrupul ce are mai scump: România Mare? Nu se poate, ar fi păcatul cel mai mare, rămânând nerăsbunată. Sunt atâția și atâția, cari nu și-au oferit serviciile Cărmuirii noastre, pentru că firea lor nu le permite să se obtruze; sunt atâția *adevărați patrioți*, cari văd cu durere înfrigurarea falsă a unor dornici de a se pretă la ceva monstruos de mare, când în realitate acești inși sunt și au fost și în *alte vremi*, niște biete nulități anonime, cari acum în haosul cel mare, cearcă să-și facă nume, avere și... vrednicii, pe o cale prea puțin spinoasă, calea fraudei și a fanfaronadei...

Opinia publică românească — dușmanii noștri se bucură — e adânc scârbită de noutățile cu cari e surprinsă zilnic. În consecință așteaptă dela factorii diriguitori să administreze cele mai severe sancțiuni păcătoșilor descoperiți până acum, iar pentru stărpirea radicală a relelor, fără amânare să ordoneze înființarea unei investigații nemiloase a tuturor abuzurilor săvârșite. Asupra oricărui cetățean ar cădea numai cea mai mică umbră de bănu-

ială, să fie anchetat; dacă se dovedește nevinovat, nu-i strică, a rezistat focului purificator și se va înălța înaintea cetățenilor, dacă însă a păcătuit, la locul

lui după vrednicie. În chipul acesta, până mai este vreme, s'ar putea pune stavilă prăpastiei ce ne amenință: demoralizarea publică. Ștp.

SITUAȚIA.

Consiliul suprem interaliat. — Germanii sperează. — Blocusul contra Germaniei. — Pacea cu Austria. — Finis Turciae. — România nu se retrage pe linia Clemenceau. — Crisa de guvern din România.

S'a stins deja elanul de în-suflețire izbucnit la semnarea păcii cu Germania. Lumea așteaptă cu încordare continuarea.

„Cei patru“

s'au împrăștiat deja, satisfăcuți și liniștiți la aparență. În adâncul inimii se zburciună însă valuri de îngrijorări pentru ziua de mâine. Aceasta se vede din împrejurarea, că înainte de despărțire, la stăruințele Franței au trebuit să subserie obligamentul de-a sări în ajutorul Franței de va fi lipsă și de a constrânge pe Germani cu puteri unite la respectarea tratatului. — E sigur doar, că

Germania

va lupta cu toate puterile să obțină o grabnică revizuire a tratatului și nici în arme nu va fi alegătoare. Oficiosul socialist „Vorwärts“ o spune doar limpede: „Poporul german nu va încetă să intrevină pentru a obține revizuirea tratatului și sperăm, că *opinia publică din toate țările Antantei va grăbi cât mai curând această revizuire*“. Presa franceză are tot dreptul să observe, că limbajul acesta samănă ca două picături de apă cu cel alui

Bela Kun,

care cu toate făgăduielile nu-și retrage trupele din Cehoslovacia, continuă a amenința Viena. „Ungaria este hotărâtă — spune el — să facă și ea pace. Aceasta însă nu o angajează la nimic... fiindcă va fi o pace

încheiată cu imperialiștii Așa, că chiar dacă Ungaria va respecta această pace, *proletariatul din România, Cehoslovacia și Jugoslavia să o răstoarne cât mai curând*“. E limpede. Atât Germania cât și Ungaria urmăresc răsturnarea tratatului de pace prin *opinia publică din țările învingătoare*, adică prin *propagandă bolșevistă*.

Planurile lor însă vor eșua și de astădată, ca și cele clădite la începutul războiului, întemeiate fiind pe principii deopotrivă de mârșave și antisociale. Pentru sugrumarea aștorfel de tendințe

blocusul contra Germaniei

va fi menținut, până la satisfacerea tratatului de pace. Ba aliații sunt hotărâți să apere Viena contra lui Kun trimițând miliție și acordând Austriei și ajutoare financiare. Nici

România nu-și retrage

trupele pe linia Clemenceau «cât timp nu va avea garanția, că Ungaria va executa angajamentele sale» și nu va fi sigură de atacurile bolșevistilor Unguri. Așa spune nota dată ca răspuns la provocarea de retragere a Conferinței de pace. Telegrama lui Bela Kun România nu a învrednicit-o de nici un răspuns.

Luare măsurile contra acestor svârcoliri desperate,

Conferința de pace își continuă lucrările. Dar s'a schimbat la față. Nu mai sunt „cei patru”, — reînființat după trei luni. — sub numirea de

Conziliul suprem interaliat.

E bine, că sunt mai mulți, pentru noi însă puțină mângâiere. Și acum „cei mari” judecă *de nobis sine nobis*. Dacă acum sunt câte doi delegați în loc de unu, vor fi discuții mai lungi și mimie mai mult. Acest consiliu ne va aduce cât de curând

Pacea cu Austria.

Clausele financiare și economice ce trebuie înscrise în acest tratat au fost hotărâte încă de „cei patru” — înainte de despărțire — în chip definitiv. De acestea și de repartitia *despăgubirilor* ce revin diferitelor state se ocupă încă și acum Consiliul. Hotărârile luate însă în concret nu se cunosc încă, dar se vor cunoaște în curând, la *apropiata semnare a păcii*.

Curând după aceste se va semna alt tratat, care va consfinți definitiv profetia veche cuprinsă în două cuvinte:

„Finis Turciae“.

Delegația turcă, condusă de bătrânul Perid pașa, oricât s'ar sili să arunce vina pe clubul turcilor tineri („Uniune și progres”), — manevra obicinuită a tuturor învingătorilor — nu va putea schimba sentința spusă de Clemenceau: *Ce-ați făcut voi, turcilor, în cele 5 veacuri de domnie? Ați distrus civilizații existente, ați jefuit, ați asasinat, ați adus cu voi întunecul și tirania. Nu lăsați răspunderea pe seama Uniunii, acestea sunt vorbe grele, toți sunteți la fel. Destul“.*

Și nici nu va mai insista delegația turcă — care deocamdată a fost politicos dimisă din Paris, informațiile date fiind deja suficiente — pentru întregitatea Turciei. S'ar îndestuli cu *Constantinopolul*, dar se pare, că nici atât nu va dobândi.

Criza de guvern din România

e tot așa de nelămurită, cum a fost. Consfătuiri nesfârșite agitație, conțelegeri și certe între partide. Take Ionescu e de părere, că *pacea trebuie subscrisă*, liberalii spun, că *nu poate fi subscrisă* de nici un guvern românesc. Au motive și unii și alții. Se va limpezi situația într'un viitor *consiliu de coroană*, ce se așteaptă după sosirea dlui Brătianu din Paris. Cum? Nu se poate ști. Atâta e sigur, că răspunderile păcii nu sunt mult mai ușoare decât răspunderile războiului.

Salarizarea Preoților.

Față de unele nedumeriri exprimate pe cale ziaristică, în chestia salarizării preoților, finem să constatăm, că după informațiile primite din izvor competent, până acum s'au luat hotărâri favorabile preoțimii desființându-se toate dispozițiunile și restricțiunile jignitoare aplicate în cursul anilor de războiu față de preoțimea română. Astfel adausele familiare și de veșminte s'au acordat după fiecare copil și după soție atât pe anul 1919, cât și pe anul 1918, adausele familiare au fost urcate pentru anul 1919 la suma dublă față de cea din 1918, iar adausele extraordinare de câte 300 cor. lunar li-s'a încuviințat și preoților, ca și tuturor celorlalte categorii de funcționari, începând cu 1 Noemvrie 1918 și până la 30 Iunie 1919.

Pentru modificarea art. de lege XIV din 1893 și XXXVIII din 1913 se cer însă date amănunțite cu privire la pregătirea și situația fiecărui preot. Conspectele cerute încă la sfârșitul anului 1918 nu le-au înaintat încă nici până în prezent toți cei interesați.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Reflexii modeste la un articol al unui om mare.

Din nr. 134 la acestui ziar, cetitorii noștri cunosc în întregime articolul: „*Dorințele dela Blaj*”, apărut în „*Neamul Românesc*” dela 26 Iunie a. c., din peana fermecată a marelui învățat *N. Iorga*.

În legătură cu „*Enunțatiunile congresului preoțimii unite cu Roma*” ținut la Cluj în 14—16 Maiu a. c., eruditul bărbat se ocupă de biserica noastră românească gr.-cat, care „a dovedit — scrie —, că vrea să trăiască. Nu se pleacă de loc înaintea curentului grăbit, care credea, că un moment de „entusiasmi” ajunge, ca să distrugă o operă, ce lucrează de mai bine de două veacuri”. Astfel ne spune, între altele, articolul, la care ne luăm voie să reflectăm.

1. În locul întâiu honorăm cu deplină recunoștință enunțatiunea de mai sus a dlui Iorga, a cărui ochi ageri cuprind și văd atât de limpede și cele mai grele situații, create de faptele trecutului. Omul se desparte doar' cu greu și de o haină, dar de o instituție religioasă și culturală, despre care crede, că-i necesară, putându-se aceea mândri și cu o respectabilă și glorioasă vechime, în care nu numai și-a păstrat curățenia creștinească, ci a și lucrat cu zel și însuflețire pentru educația în spirit național al poporului, cultivând în chip deosebit tradițiile religiei noastre latine prin reluarea și îngrijirea legăturilor cu Roma, leagănul limbei și al credinței noastre. De altcum credința noastră este, că cu atât ne vom uni mai iute, cu cât vom fi mai buni, mai virtuoși.

2. Nu cunoaștem caz, în care biserica română gr.-cat. să fi denegat *colaborarea frățească* cu biserica fraților gr.-or., care colaborare o dorește cu tot dreptul înflăcăratul român *N. Iorga*. Pe terenul cultural, național și economic bisericile românești au dovedit totdeauna, că „fac parte ... din organismul, cu neputință de deslipit, al aceluiaș neam”. Episcopul Ioan Bob iscăli împreună cu episcopul Gherasim Adamovici acel *Supplex libellus Valachorum*, cartea de plângere a tuturor Românilor. — Episcopul Ioan Lemény colaboră tot în chestii naționale cu episcopul Moga, iar cu episcopul Andreiu Șaguna a stat alături la marea serbare dela Blaj din 1748. Andreiu Șaguna cu Alexandru St. Șuluț „precum se văzuseră alături amândoi episcopii români la

actul de etitorie al nației politice românești, tot alături stătură la actul de etitorie al culturii neamului prin întemeierea, la 1860, a unei „Asociații”. (*Iorga, Ist. bis. rom., vol. II. p. 296*).

Piața Blajului la adunarea jubilară a Astei, în 1911, suna la strigătele de bucurie, ieșite din zeci de mii de piepturi unite, când și-au făcut apariția, într'un mănunchiu prețios, bătrânii mitropoliți: Mețianu și Mihályi cu ilustrii episcopi: I. Papp, Dr. D. Rađu, Dr. E. Cristea și Dr. V. Hossu.

În 1918, văzându-se primejduită, prin nefericita zonă culturală, cultura nu cea gr.-cat ori cea gr.-or., nu cea dela Năsăud ori Sibiu, ori Grădiște ș. a. m. d., ci cea *românească*, Consistorul din Blaj a trimis solii la șefii tuturor școlilor confesionale române din fosta Ungarie, invitându-i, ca toți de-odată și împreună să apere bunul comun, fiindcă altcum luptele izolate și parțiale nu vor avea succes. La unul nu s'a putut ajunge. Ceialalți toți au promis cu însuflețire și hotărâre bărbătească, că vor lucra mână în mână și în perfect acord pentru apărarea culturii românești.

3. Biserica are legi și instituții de origine divină, pe cari nu le poate schimba; are legi și instituții și de obârșie omenească, pe cari le poate și le și schimbă după timp, loc și împrejurări, pentru că puterea primită dela Domnul Hristos, pe care au avut-o Părinții bisericii de mai de mult, o au și episcopii din zilele noastre, căci și unora și altora le au sunat cuvintele: Ori câte veți lega și deslega pe pământ, legate și deslegate vor fi și în ceriu. Și așa legile bisericesti, cari în un timp sau altul nu mai sunt potrivite, se schimbă, creându-se alte legi și alte instituții. Cu atât mai vărtos poate biserica înființa episcopii, mitropolii, facultăți teologice, seminare, poate introduce elementul mirean în conducerea bisericii ș. a. În privința aceasta și biserica gr.-cat. a voit și s'a nuzit să evolueze, să se modernizeze:

În p. 2. al dorințelor exprimate pe „*Câmpul libertății*”, la 1848, Românii au cerut mitropolie. Aceasta o cere clerul gr.-cat. și în sinodul electoral din Blaj dela 30 Septemvrie 1850, cum și conferința dela 18 Noemvrie 1850, ținută în Viena, cărora a urmat bulla papală „*Ecclesiam Christi*” — din 26 Noemvrie 1853 cu mitro-

polia de Alba-Iulia și cu episcopii de Gherla și Lugoj.

Dorința foarte îndreptățită, ca în organizația internă bisericească, în afacerile materiale, școlare și fundamentale să aibă cuvânt și elementul mirean, s'a manifestat întâiu cu mai mare aplomb tot în 1848. Sinodul electoral amintit din 1850 spune cu durere, că nu-i compus și din mireni. Mitropolitul Șuluf în literile din 23 Aprilie 1861 a rânduit ca fundațiunea sa să se administreze și de bărbați mireni. În sinodul electoral din 1858 s'a cerut introducerea elementului laic în organizația bisericească. Mitropolitul Vancea de mai multe ori a stăruit la guvernul din Budapesta, să-i deie voie, ca să convoace *congres mitropolitan mixt* ce n'a obținut. În 1873 și 1875; fără știrea și învoirea guvernului maghiar, mitrop. Vancea a ținut două congrese arhidiecezane de preoți și mireni. Tot el a pregătit și un statut pentru congresul autonom, după ce biserica gr.-cat. n'a voit să intre în autonomia catolică, pentru care primatul a convocat un congres încă în 1869. Dela Vancea începe încă s'a continuat lupta pentru independența autonomă și pentru caracterul național al bisericii gr.-cat. Mai recent, în iarna a. c. conferința episcopescă ținută la Blaj s'a ocupat cu chestiunea autonomiei bisericești și cu introducerea elementului mirean în organizația internă a bisericii gr.-cat., la ce sperăm, că vom și ajunge în România-mare, implinindu-se dorințe generale vechi, pentru cari s'a purtat luptă în 70 ani, când mai întărită și mai rezolută, când mai anemică și mai timidă.

4. Ideea bună, frumoasă și mai pe sus de toate utilă, ca să se țină sinoade diecezane, cât mai des, a fost discutată și precizată deja în conciliul prov. I., dela 1872 în Tit. III. c. IV. p. e., hotărându-se atunci: „Sinoadele diecezane sunt a se convoca de regulă în tot anul odată“. Durere numai, că nu s'au ținut, ori nu s'au putut ține și mai trist ar fi, dacă nu s'ar ține în viitor.

5. S'a cerut totdeauna, ca anturajul arhierilor să se formeze din oamenii cei mai învățați, mai întregi, mai curați, mai dreupți, mai altruști, mai iubitori de neam și de biserică, fiindcă arhierul, fie ori cine, numai în colaborare cu vieța și activitatea acelora poate să ridice nimbul bisericii, la căruia căruia stă. Și oamenii, ales când preoțimea familistă avea o situație materială din cele mai mizere, credeau, nu fără temei, că celibii pot cultiva mai

ușor și în măsură mai mare amintirile însușiri personale. Când faptele și împrejurările vor schimba credința aceasta, nimic nu va mai putea susține o instituțiune, care ar alimenta orgolii personale și nu interesele mari și vitale ale bisericii.

6. Decentralizarea în biserică pe baze largi, democratice e foarte de dorit, dar pe umerii protopopilor noștri, — cari sunt și parohi și cateheti și inspec-tori școlari districtuali și pre-zidenți ai senatelor șc. districtuale și prezidenții forurilor protopopești în cauze matrimoniale și disciplinare-criminale și foruri administrative de I. instanță și investigatori în toate afacerile de proces și controlorii vieții religio-morale a credincioșilor și preoților din protopopiat ș. a. — nu știm ce afaceri am mai putea grămădi, până ce nu vor avea toți capelani. La aceasta însă nu se va putea ajunge în grabă în România mare, în care, — ni se pare, — în multe locuri va trebui să schimbăm vorbele adevărate ale dlui Iorga: „Sate și preoți“ în: „Sate fără preoți, trebuind să lăsăm mulți preoți și clerici în serviciul statului. Numai o astfel de decentralizare ne va fi cu folos, în care protopopii prin însușiri alese personale vor putea fi factori culturali, luminători și îndrumători neadurmiți ai preoților și credincioșilor.

7. Școala confesională, cum a fost: pururea în bătăia tunurilor dușmanului, nu ne trebuie nici nouă. Statului român însă îi va trebui școala confesională, în care doi factori culturali: preotul și învățătorul, în armonie și bunăînțelegere, să imprăstie lumină și căldură în sufletul unui popor, care trăiește împreună cu alte popoare; la cari ura și dorul de progres și neatârănare nu vor lăsa să se certe școala cu biserică.

8. Și noi ne-am cugetat și am zis de multe ori, că Blajul în România mare nu se va mai putea ridica cu naționalismul lui intransigent, că doar' acum fiecare poate să-și bată pieptul, că-i român; nici nu va mai putea fi un centru de știință, fiindcă aceasta se va face acolo, unde va fi universitatea. Sperăm însă totuș, că Blajul acesta nu va fi un obiect de muzeu, nici un mormânt cu monument frumos, ci va fi un far luminos în viața neamului și în viitor, dezvoltându-și, purificându-și și sporindu-și instituțiunile și fiind un puternic centru de propagandă moralizatoare... Dumnezeu nu părăsește Blajul; i-a trimis și acum de cap un bărbat, care știe, că în luptă învinge generalul, care

are ofițeri buni, care își iubeste ostașii și care va fi în stare să-și tragă dela gură, dând cel din urmă ban pentru promovarea binelui public.

Sămănătorul înțelept al adevărului, dl N. Iorga nu se va supăra, pentru că, reflectând la un articol al Dsăle, am arătat, cum a fost și cum este la noi acasă și credem, că Dsă se va bucura, văzând triumfând idei mai vechi decât anul Domnului 1919 și va sprijini nizuințele Blajului, unde e așa de mult și așa de sincer iubit.

Senior.

Conziliul de zece. Prin depărtare lui Wilson și Lloyd George faimosul conziliu a »celor patru« se disolvă. Locul lui îl ia iarăși *conziliul de zece*, dispărut de trei luni și reînviat acum. Acesta va decide în toate problemele — unele foarte însemnate — rămase încă în suspens: ca executarea păcii cu Germania, fixarea condițiunilor de pace cu Austria, Turcia și Bulgaria.

Noul conziliu de zece va fi format probabil din dnii: *Clemenceau* și *Pichon* pentru Franța, *Lansing* și colonelul *House* pentru Statele Unite, *Balfur* și *Lord Milner* sau *Bonar Law*, *Tiltoni* și *Marcini* pentru Italia și *Makino* și *Chinda* pentru Japonia.

Solemnitatea dela Versailles.

Cum s'a subscriis pacea.

Ziarul „Le Temps“ publică următoarea dare de seamă asupra semnării tratatului:

„Castelul din Versailles avea înfățișarea obișnuită. Dimineața s'au verificat puterile și fuseseră găsite în regulă.

La 2 și 45, dl Clemenceau își ocupă locul prezidențial la mijlocul mesei principale. Dl Wilson, sosește după câteva minute. Președintele american strânge mâna dlui Clemenceau și a principalilor plenipotențiarilor și se așează la dreapta primului ministru francez. Guarzii republicani cari erau așezați în fața incintei se retrag.

La 3 și 10, într'o tăcere impresionantă, plenipotențiarilor germani în număr de 5, sunt introduși în galeria oglinzilor. Ei își ocupară locurile ce le erau rezervate la capătul unei mese a plenipotențiarilor, după delegații japonezi.

La 3 și un sfert dl Clemenceau se ridică și spune:

„Ședința e deschisă. Acordul s'a făcut între guvernele puterilor aliate și asociate și guvernul german.

Textul ce trebuie să-l semnați e conform cu acela al exemplarelor cari au fost remise plenipotențiarilor germani. Semnăturile vor fi schimbate, ele constituie angajamentul irevocabil de a excuta în mod leal și fidel și în integralitatea lor termenii tratatului. Am onoare a invita pe domni delegați ai guvernului german să vie să iscălească“.

Cei cinci plenipotențiarilor germani se ridică, părăsesc locurile lor, se așează în fața mesuței dela mijloc și iscălesc pe rând tratatul După ce au semnat, nu s'a produs nici un incident nici o protestare.

După aceia diferitele delegații ale puterilor aliate și asociate sunt chemate cu ordinul fixat să iscălească La 3 și 3/4, ceremonia se sfârșește. În acel moment, bubuesc primele lovituri de tun care anunță că pacea s'a încheiat. Dl Clemenceau se scoală. „Condițiile păcii între puterile Aliate și asociate și imperiul German sunt un fapt indeplinit“.

Ședința se ridică.

Relațiile între catolici și ortodoxi în Sârbia.

În palatul mitropolitului sârbesc a avut loc alaltăieri o consfătuire între preoțimea catolică și ortodoxă din Belgrad în vederea căutării modalităților unei apropieri mai strânse între cele două biserici. (Ag. Dacia).

Stampilarea coroanelor.

În privința stampilării bancnotelor de coroane ni-se comunică, cumcă stampilarea se încheie în orice caz la 10 Iulie și prin urmare nu se va mai prelungi, cum s'a zvonit.

Toate bancnotele, cari vor fi prezentate la locurile de stampilare până în 10 Iulie 6 ore seara, se vor stampila.

Totodată se anunță, că bancnotele de 20 — cor. ediția II, precum și cele de 10.000 cor. în sensul ordonanței întregitoare, se admit deasemeni la stampilare. Comisiilor de stampilare li-s'a dat ordin în sensul acesta. „R. R.“

Informațiuni.

Cătră cetitori.

Ridicarea abonamentului.

In urma urcării fabuloase — cu aproape 100% — a prețului hârtiei, precum și a speselor de tipar și expediție, ne vedem siliți, ca începând cu 1 Iulie st. n. să ridicăm și noi abonamentul „Unirii” — în care se cuprinde și cel al „Unirii poporului” — precum urmează:

Pe 1 an — 120 cor. — 60 Lei
 „ 1/2 an — 60 „ — 30 „
 „ 1/4 an — 30 „ — 15 „
 Un număr 50 fil. — 25 bani.

„Unirea Poporului” singură:

Pe 1 an 30 cor. — 15 Lei
 „ 1/2 „ 15 „ — 7.50 Lei
 „ 1/4 „ 7.50 „ — 4 Lei
 Un număr: 60 fil. — 30 bani.

Am făcut această urcare mai târziu și binișor mai moderată decât celealte ziare în speranță, că tubiții noștri cetitori, apreciind după cuviință jertfele mari, pe cari le aducem — nu din poșta de câștig, ci din cel mai sfânt și curat idealism — se vor sili, ca cel puțin prin achitarea abonamentului — acum când s'a deschis poșta — să ne ajute în munca grea și desinteresată ce o purtăm.

Noi, după putință, ne-am făcut datorința, și pe zi ce merge ne vom nizuși să scoatem foaia tot mai regulat și mai bine îngrijită. Și rugăm în schimb pe toți abonenții noștri, ca pe lângă achitarea abonamentului: să cerce între prietini și cunoșcuți a răspândi cât mai mult; iar între fărani să câștige, cât mai mulți abonenți la „Unirea poporului”.

Avem și până aci destule sate — chiar și de lângă malurile Tisei — unde prin hărnicia și interesul preotului și învățătorului, se răspândește „Unirea Poporului” în 10—20 ba chiar în 40 și 50 exemplare.

Așteptăm dela toți conducătorii satelor acest interes viu și atunci binele de obște va fi promovat mult, neșpus de mult, iar existența foii noastre va fi asigurată.

Adm. „Unirii” și „Unirii Pop.”

— Aflăm cu bucurie, că noul Metropolit al Blajului Dr. VASILE SUCIU a fost aclamat cu unanimitate membru de onoare al „Societății Regale Române de Geografie” — care stă sub președința M. S. Regelui, — pentru „activitatea desfășurată de dânsul în favoarea întregirii neamului românesc”.

*

— **Di general de divizie Ion Boeriu** a fost numit comandantul Corpului al VII. de armată cu sediul în Sibiu.

— **Călduri insuportabile.** Paris. — Ziarele englezești anunță că din cauza căldurii insuportabile, care domnește de 2 săptămâni în Anglia, părechea regală engleză se va duce în Scoția. — În Londra și în toată partea sudică a Angliei este o căldură de 48 de grade. (Ag. Dacia).

— **Guvernul român** a recunoscut noul regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor.

— **Armata Statelor-Unite** pe timp de pace va fi de 300.000 oameni.

— **Delegații otomani** au acordat aliaților dreptul de a ocupa Armenia, Arabia, Tracia. Ei au protestat însă împotriva menținerii trupelor de ocupație la Smirna.

— **America** ajută cu mână largă pe frații din regat în lipsa de alimente. Crucea roșie americană înființează în orașele mai lipsite cantine pentru aprovizionarea populației, în cari zilnic primesc hrană mai multe mii de copii săraci. Numai la Brăila s'au dus până acum 45 vagoane de alimente.

— **Regele Spaniei** și Impăratul Japoniei au trimis președintelui Poincaré felicitări călduroase din prilejul încheierii păcii.

— **Pierderile Franței** în războiu — după statistica franceză, se evaluează la: 1.285,000 morți și dispăruți (fără colonii cari au 67000 morți), greu răniți 2.560,000. Anglia a avut 303,320 morți și 1.649,946 răniți.

— **Alegerile pentru constituantă** s'au amânat din nou, pe toamnă.

— **Ungurii** încă nu au evacuat Ceho-Slovia.

— **La Cluj** a avut loc deschiderea lucrărilor comisiei de examinare a advocaților și magistraților, fiind de față dnii Aurel Lazar, șeful rezortului jus-

tiției și Emil Hățiegan, șeful rezortului de codificare.

— **Acțiuni la „Ardealul”,** societate anonimă pentru înființarea de tipografii și librării, se pot semnă încă 10 zile, adecă până la 10 Iulie a. c. Pentru cei din Blaj și jur s'a depus un prospect la banca „Patria” în Blaj, unde se vor putea semnă acțiuni.

— **O radiogramă Nauen** anunță, că ofițerii, cari au îndemnat pe frontul de răsărit la opunere contra încheierii păcii, printre cari generalul Hoffmann vor fi urmăriți. S'a introdus contra lor acțiune pentru înaltă trădare.

— **Guvernul lui Kuhn** e din nou reconstruit, membri sunt numai comuniști, dovada că între comuniști și socialiști sunt neînțelegeri grele.

— **Examenul de maturitate dela școala comercială din Târgul Murășului.**

Nu de mult am adus știrea, că profesorii dela școala comercială din Târgul Murășului n'ar fi voit să țină examene în prezența delegatului Resortului cultelor. Știrea în forma aceasta nu este exactă. Este adevărat, că încă înainte de ce ar fi sosit la Târgul Murășului delegatul Resortului s'a ivit un mic diferend cu privire la ținerea examenului de maturitate, însă acest diferend după sosirea și la stăruința delegatului s'a aplanat în mod mulțămitor atât pentru orașul Târgul Murășului, cât și pentru Resortul cultelor. Examenele s'au ținut în 24—26 Iunie, reușind 45 băieți și 42 fete.

— **America pentru Statele mici.** Ediția parisiană a ziarului „New-York-Herald” critică foarte aspru proiectul englez pentru menținerea consiliului suprem economic interaliat și după semnarea păcii. „New-York Herald” accentuează, că *America nu poate tolera dictatura economică a marilor puteri aliaste asupra celorlalte state europene și comunică totdeodată, că guvernul american a și respins propunerea făcută în această chestiune de Anglia.*

(Ag. Dacia).

Seria cursurilor

organizate de rezortul cultelor, în vederea trebuințelor școlare dela toamnă a început. La 15 Iunie s'a deschis la Cluj cursul pentru pregătirea de profesori de liceu, școli normale, comerciale și ci-

vile. 500 de ascultători urmează aceste cursuri. Lecțiile le predau 32 profesori din toate provinciile românești (majoritate din vechiul regat). Tot acolo s'a deschis și cursul pentru pregătirea profesorilor de muzică. Asemenea și un curs pentru studenții ce vor să învețe limba engleză și franceză în vederea continuării studiilor la școlile superioare din Apus.

Tot la 15 Iunie s'au deschis cursurile pentru învățători-ajutători la Săliște. Sunt înscriși peste 200 de inși. Corpul didactic e alcătuit de asemenea din elemente aici și din România veche.

La 1 Iulie se deschid cursurile de complectare pentru învățătorii români dela școlile de stat din nordul Transilvaniei. La Baia mare, Oradea mare. La ambele aceste cursuri s'a înscris până aproximativ la 250 învățători. Atât în Oradea mare, cât și la Baia mare pe lângă profesorii ardeleni, funcționează și câte 5 profesori din România veche. Scopul acestor cursuri este introducerea învățătorilor în cunoașterea cât mai temeinică a limbii și literaturii române, Istoriei și Geografiei a României întregite, a muzicii noastre naționale și a problemelor nouă pe cari au să le servească școala de stat românească, care începe la toamnă. În legătură cu aceste cursuri funcționează și câte o școală de aplicație conduse de învățători din România.

Tot la 1 Iunie s'au început la Brașov cursurile pentru pregătirea conducătoarelor pentru grădiniile de copii. S'au înscris până acum vre-o 30 ascultătoare.

În afară de pregătirile pe cari le-a luat rezortul cultelor în vederea trebuințelor și celorlalte naționalități confocuitoare, potrivit situației schimbate. Astfel la 1 Iulie se vor deschide în Sibiu trei serii de cursuri pentru profesorii de celelalte naționalități și anume: 1. Un curs pentru profesorii sași. 2. Un curs pentru profesorii dela școlile secundare confesionale ungurești și 3. Un curs pentru profesorele dela școlile de călugărițe catolice. La aceste cursuri se vor preda lecții de Istorie și Geografie și de limba și literatura românească. Lecțiile se dau în limba germană, respective maghiară de către profesorii români ardeleni. Toți cursiștii sunt întreținuți pe cheltuielile statului. B. P.

Numărul cenzurat de: AUGUSTIN POPA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.